

Aracılık hizmetleri karşılığında elde edilen komisyon gelirinin belgelendirilmesi ile 8.000-TL aşan tutarın banka kanalıyla tevsik edilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-4:2010/14001-39-1193
Tarih	30.12.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-4:2010/14001-39-1193 30/12/2011

Konu : Aracılık hizmetleri karşılığında elde edilen komisyon gelirinin belgelendirilmesi ile 8.000-TL aşan tutarın banka kanalıyla tevsik edilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, bir akaryakıt firmasının çıkarmış olduğu müşteri kartlarının pazarlama ve tahsilat işlemlerinin takip edilemesine yönelik vermiş olduğunuz aracılık hizmetinin komisyonculuk mu yoksa finansal hizmet mi olduğu ve tahsilat işlemleri sonucunda banka kanalıyla toplanan paranın aktarımında düzenlenecek belgeler konusunda Başkanlığımız görüşü istenilmektedir.

A-) VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN :

Vergi Usul Kanununun "İspat Edici Kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almakta, aynı Kanunun Mükerrer 257 nci maddesinin 2 numaralı bendinde ise; mükelleflere muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirmeye ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Bu yetkiye dayanılarak tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğunun kapsamı, işlem tutarı, başlangıç tarihleri ve uygulanma esasları yayımlanan 320, 323, 324, 332 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde düzenlenmiştir.

320 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin " 3.Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı, İşlem Tutarı ve Başlangıç Tarihi" başlıklı bölümünde; "...Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak zorunda olan çiftçiler, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden (Türkiye'de mukim olmayan yabancılar hariç) mal veya hizmet bedeli olarak yapacakları 8.000 Türk Lirasını aşan tahsilat ve banka veya özel finans kurumları ile posta idaresi aracılığıyla yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsiki zorunludur. Tespit edilen tutarın altında kalan tahsilat veya ödemelerin banka veya özel finans kurumları ile posta idaresi aracılığıyla yapılması ihtiyaridir.

Tespit edilen tutarı aşan avansların da banka veya özel finans kurumları ile posta idaresince düzenlenen belgelerle tevsiki zorunludur..." açıklamasına yer verilmiştir.

Aynı Tebliğin " 5. Cezai Müeyyide" başlıklı bölümünde ise; "Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hükme göre mükerrer 257 nci madde ile getirilen zorunluluklara uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir. Bu itibarla tahsilat ve ödemelerinde bu Tebliğle getirilen zorunluluğa uymayan mükelleflere her bir işlem için özel usulsüzlük cezası kesilecektir." açıklamaları yer almıştır.

Söz konusu düzenlemeler ile Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesindeki yetkiye dayanılarak 320, 323, 324 ve 337 Seri No.lu Genel Tebliğlerle yapılan düzenlemeler ile ticari işlemler ve finansal hareketlerin taraflarının izlenmesi ve vergiyi doğuran olayların mali kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan aynı Kanunun 229 uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır. Kanunun 231 inci maddesinin 5 numaralı bendinde de, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci

maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları iş için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre; şirketinizin bir firmanın müşteri portföyünü geliştirmesi amacıyla verdiği aracılık hizmetleri dolayısıyla elde ettiği komisyon geliri için fatura düzenlemesi gerekmektedir.

Ayrıca müşterilerin aldığı akaryakıtın kredi kartı şeklinde firma unvanını taşıyan limitli kartla çektilmesi karşılığında müşterilerden tahsil edilen tutarların 8.000. TL yi aşması halinde bu tutarların tahsilinin ve aracılık hizmeti verdiğinin firmaya ödenmesinin banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

B-) KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN :

Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kurumlar vergisine tabi kurumlar sayılmış olup, aynı Kanunun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, Kanunun birinci maddesinde yazılı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, şirketinizin bir firmanın müşteri portföyünü geliştirmek amacıyla verdiği aracılık hizmetleri dolayısıyla elde ettiği komisyon gelirlerinin kurum kazancına dahil edilerek vergilendirileceği tabiidir.

C-) KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN :

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde her türlü ticari, zırai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu hükme bağlanmış, 2 ve müteakip maddelerinde ise teslim ve hizmet ile teslim ve hizmet sayılan hallerin neler olduğu tanımlanmış bulunmaktadır.

Aynı Kanunun 20/1 inci maddesi uyarınca teslim ve hizmet işlemlerinde katma değer vergisi matrahı, bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedeldir.

Öte yandan, Kanunun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Kararname ile katma değer vergisi oranları Kararnameye ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan teslim ve hizmetler için ise % 18 olarak tespit edilmiştir.

Bu hükümler çerçevesinde;

- Şirketinizin, bir akaryakıt firmasının müşterilerine yönelik pazarladığı, dönem sonlarında ise borç bakiyesini tahsil ettiği özel kartlarla yapılan akaryakıt teslimleri KDV ye tabi olup, akaryakıt bayilerince teslim aşamasında (alıcı adına) düzenlenecek fiş ya da faturada akaryakıtın tabi olduğu oran üzerinden KDV hesaplanacaktır.

- Şirketinizin pazarladığı özel kartlar kullanılarak gerçekleştirilen ve üzerinden KDV hesaplanan satışlara ait hasılat toplamının, kart hamili firmalardan tahsil edilmesini müteakip, akaryakıt istasyonlarına aktarılması herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden, bu işlemde KDV hesaplanması söz konusu değildir.

- Şirketinizce özel kartların pazarlanması ve bakiyelerinin tahsili karşılığında komisyon ve hizmet bedeli gibi adlar altında üye işyerlerine (akaryakıt bayilerine) düzenleyeceğiniz faturalarda ise genel oranda (%18) KDV hesaplanacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026